N°. 133.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 6 November.

Bestuuren en Administratien.

VOLKSTELLING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad MIDDELBURG,

Gezien de circulaire van den Heer Staatsraad Gouverneur van den 3 November jl. (*Provinciaal Blad no.* 167),

Brengen, ten vervolge op de Publicatie van den 2 Julij jl., geplaatst in de Stads-Courant van den 5 daaraanvolgende, no. 80, ter kennis der Ingezetenen, dat in den loop dezer week de daarbij vermelde Inschrijvings-biljetten aan hunne woningen zullen worden rondgebragt, en strekke hen bij herhaling aan, om, zoodoende eene behoorlijke invulling, als door het geven van volledige inlichtingen, bij het ophalen der Biljetten op den dag der beschrijving, de goede uitvoering van het werk der volkstelling (welke geen ander doel heeft dan de naauwkeurige kennis van den stand der bevolking op den 19 November aanstaande, en het aanleggen van naauwkeurige Volks-Registers in iedere Gemeente) zoo veel mogelijk te bevorderen; zullende de natalingen, of zij die weigeragtig mogten zijn die opgaven of inlichtingen te verschaffen, worden gestraft overeenkomstig Art. 1 der Wet van den 6 Maart 1813 (*Staatsblad no.* 12.)

En zal, opdat niemand hiervan onkundig blijve, deze worden afgekondigd en aangeplakt, mitsgaders in dezer Stads-Courant geplaatst.

Gedaan ten Raadhuize der Stad Middelburg, den 5 November 1846.

Burgemeester en Wethouders voormeld;
PASPOORT VAN GRIJPSKERKE.
Ter ordonnantie van Hun Ed. Achtbare,
M. F. LANTSHEER.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 5 November.

In de laatstverloopene week is de bijna geheel vernieuwde kazerne in de korte Noordstraat door het alhier in garnizoen liggende detachement infanterie betrokken geworden. Behalve de fraaije voorgevel van het gebouw, welke den stads-architect tot eer verstrekt en gemelde straat geheel opluistert, is aan het inwendige gedeelte ook alles aangebragt wat dienen kan om den soldaat eene doelmatige, gezonde en aangename huisvesting te verschaffen, terwijl de achter hoogere gelegene ruime binnenplaats eene geschikte gelegenheid aanbiedt tot het houden van exercitien. Ook de daaraan grenzende stalling met een afgezonderd woonhuis is op eene zeer voortreffelijke wijze ingerigt voor de plaatsing van een detachement kavallerie, weshalve het stedelijk bestuur er zich op beroemen mag, door de aanzienlijke verbetering van dit gebouw, in eene behoefte voorzien te hebben, welke tot dusver binnen deze stad bestaan heeft, terwijl langs den weg de gelegenheid bestaat, om gemakkelijk een eskadron kavalleristen en een geheel bataillon infanterie op eene allezins voegzame wijze alhier te huisvesten.

— Op zaturdag den 3 dezer is alhier ingewijd eene handboogschutterij onder den naam *Zelandia*. De doelen en het lokaal waren uit en inwendig op eene smaakvolle wijze met vlaggen en bloemen versierd, terwijl de feestelijkheid door het schoonste herfstweder begunstigd werd. Na gehouden toespraken van de leden des bestuurs, werd door hen eene zilveren medaille aan de leden aangeboden als prijs voor den meesten roos-schieter. Des avonds had eene vriendschappelijke bijeenkomst plaats, waarop toasten op den bloei van *Zelandia*, op het welzijn van den edel-achtbaren heer burgemeester dezer stad en andere werden uitgesproken, welke bijeenkomst in de meest gewenschte orde en tot onderling genoegen is afgeloopen.

Ook wij wenschen dat deze boogschutterij in verderen bloei moge toenemen, door toetreding van ijverige en welgezinde leden, en alzoo weder in deze stad eene oud-vaderlandsche instelling met luister mag doen herleven.

Te *Zierikzee* is den 1 november met het beste gevolg van de werf van den heer *C. Smit* te water gelaten, het door den bekwamen scheepstimmermeester *C. Mak* gebouwde barkschip: *Eendragt maakt Magt*, groot 450 Java-lasten, bestemd voor de vaart op de Oost-Indien; zullende hetzelve gevoerd worden door kapitein *L. P. Anderson*, voor rekening der reederij, onder directie van de heeren *de Jonge & Keller*.

— De arrondissements regtbank aldaar heeft vrijdag ll. uitspraak gedaan in de zaak ten laste van *B. J. Hamelink*, winkelier, woonende te Middelburg, en *P. de Looze*, drukker en uitgever van den *Zierikzeeschen Nieuwsbode*, den eerste ter zake van het plaatsen, en den tweede als medepligtige door het drukken en verspreiden van een gequalificeerd lasterlijk artikel in gemeld blad, en beide beklaagden mitsdien veroordeeld tot eene maand gevangenis, vijf jaren ontzetting van hun burgerregt, de kosten van den processe en *f* 25 boete.

Uit *Sas-van-Gent*, den 1 dezer, schrijft men ons:

„ De eerste alhier gehoudene veemarkt, op den 25 october, is zeer druk bezocht geweest, voorat met betrekking tot het hoornvee was er veel aftrek, en er is tot redelijke prijzen verkocht.

„ Wij wenschen de hoop dat deze, voor het vertier en voordeel der ingezetenen zoo nuttige instelling, meer en meer moge toenemen. Door de zorg van het stedelijk bestuur was des avonds, op de markt, eene fraaije illuminatie tot stand gebragt, en is verder die dag in gepaste vrolijkheid en vermaak doorgebragt."

Bij besluit van 31 october jl., heeft Z. M., ter vervanging van den heer *A. H. Sebastian*, vroeger emeritus verklaard, tot gewoon hoogleeraar in de geneeskundige faculteit bij de hoogeschool te Groningen, benoemd den heer *F. C. Donders*, thans buitengewoon hoogleeraar in de geneeskundige faculteit bij de hoogeschool te Utrecht.

Bij besluit van den 8 dezer, heeft Z. M. aan den staatsraad *P. Huidekoper*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der stad Amsterdam, en zulks onder betuiging van hoogachting, erkentelijkheid en dank voor de vele diensten, in die betrekking bewezen.

Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten, gedagteekend 31 october, goedgevonden: 1. Het pensioen te verleenen: aan den kolonel *G. E. W. Roloff*, van den generalen staf, onder toekenning van den rang van generaal-majoor; en 2. Te benoemen: bij den grooten staf van het leger, tot majoor, den kapitein der 1ste kl. *T. C. T. F. baron du Commun Rebourse*, van gemelden staf en adjudant bij Z. M.; bij den generalen staf: tot kolonel, den luitenant-kolonel, *L. J. de Petit*; tot majoor, den kapitein der 1ste kl. *W. de Petit*; tot kapitein der 3de kl. bij anciënneteit, den 1sten luitenant *G. C. R. R. van Brienen van Rumerus*, allen van den generalen staf; bij het 4de regement infanterie, tot kapitein van de 3de kl. bij anciënneteit, den 1sten luitenant *M. L. Reese*, van het 6de regement infanterie.

Naar men verneemt is de kapt.-luit.-ter-zee *P. Bruining*, uithoofde van ziekte, eervol ontslagen als kommandant van Z. M. bilk de SPERWER, en in diens plaats benoemd, als kommandant van gemeld schip de kapt.-luit. *J. W. Fz Frucht*.

Op zijn verzoek is de luit.-ter-zee 1ste kl. *J. J. Westerouen van Meeteren*, dienende als 1ste officier op de SPERWER, op non-activiteit gesteld, en in diens plaats benoemd de luit.-ter-zee 1ste kl. *C. F. Zwaanshals*.

Uit *'s Gravenhage* wordt gemeld:

„ De vice-admiraal *Lucas*, gisteren in deze residentie aangekomen, is bij Z. M. den Koning ten gehoore geweest, en heeft vervolgens de betrekking van minister voor de zeemagt aanvaard.

„ De Spaansche generaal *Prim*, graaf *van Reus*, is gisteren naar Duitschland vertrokken, met zijn gezin, alhier aangekomen.

„ De op den 6 dezer bepaalde bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is uitgesteld tot dingsdag den 13 dezer, des namiddags ten 2 ure.

„ De nieuw benoemde ministers hebben hunne werkzaamheden aan de departementen van algemeen bestuur aanvaard.

„ De heer *H. L. Titar van Elten* is benoemd tot commies bij de *Nederlandsche Staats-Courant*, bepaaldelijk voor het werk der stenographie."

— Den 31 october heeft te *'s Gravenhage* plaats gehad de plegtige opening van de afdeeling 's Gravenhage van de maatschappij *tot Nut der Israëliten*. Een groot aantal personen van onderscheidene gezindheid waren daartoe opgekomen. Mr. *A. de Pinto* hield bij die gelegenheid eene gepaste rede over de verdraagzaamheid, waaruit hij aanleiding nam, om het doel van deze maatschappij meer bepaaldelijk in het licht te stellen; eendragtige, verdraagzame zamenwerking van velen, ook van onderscheidene gezindheid, was daarvan de grondslag. De rede, welke door eenvoudigen, hartelijken toon werd gekenschetst, werd voorafgegaan en afgewisseld door muziek en zang van een koor der Ned. Israëlitische Portugeesche gemeente.

Te *Leyden* is den 2 dezer, na verdediging van eene Dissertatio Astronomica Inauguralis, *exhibens Determinationem orbitae cometae detecti a Cl. de Vico, die 20 m. Februarii a* 1846, *ratione habita perturbationum per tempus apparitionis*, (d. i. bepaling der loopbaan van de komeet, ontdekt door *de Vico*, den 20 februarij 1846, met inachtneming der storingen, gedurende den tijd harer verschijning) tot doctor in de wis- en natuurkunde bevorderd de heer *A. J. van Deinse*, geboren te Hulst.

— De *Leydsche courant* bevat het volgende:

„ Wij hebben in onze vorige vermeld, dat er bij de studentenkorps een plan gevormd is, om ter viering van het 275jarig bestaan onzer hoogeschool op den 8 februarij 1850, in junij daaraanvolgende, den intogt voor te stellen van *Prins Frederik Hendrik*, *binnen 's Hertogenbosch*, *in 1629*.

„ Deze minder algemeen bekende verovering was eene der vermaardste wapenfeiten van den prins, die zich daarbij door zijn beleid, onverschrokkenheid en volharding grooten roem heeft verworven. In het begin van met 1629 sloeg hij met een leger van 24,000 man en 4000 ruiters het beleg voor de stad, door den Spaanschen krijgsoverste *Grobbendonk*, aan het hoofd van 3000 man en 1000 ruiters, verdedigd.

„ In junij dagde de graaf *van den Berg* met een Spaansch leger van 30,000 man en 17,000 ruiters tot ontzet op; trok echter na eenige mislukte aanvallen op 's prinsen wel verschanst leger af, doch toog naar den IJssel, viel in Gelderland en drong tot Naarden door, zoodat men den prins raadde het beleg op te breken, om Holland te hulp te snellen, toen de verovering van Wezel van onze zijde, het Spaansche leger deed aftrekken, en den prins het beleg tot den 14 september voortzette, wanneer de stad bij verdrag overging, en drie dagen later de uittogt der bezetting, die 1200 man aan dooden en niet minder gekwetsten telde, plaats had."

— Laatstleden dingsdag is te *Leeuwarden* de vergadering van stembevoegden uit het 1ste kiesdistrict van Friesland gehouden, ter verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den heer mr. *B. Alberda*. Van de 343 uitgebragte stemmen hadden zich 156 op den heer mr. *S.* baron *van Heemstra* en 151 op den heer mr. *H. P. Jongstra* vereenigd; daar geen van beide dus de volstrekte meerderheid heeft bekomen, zal op den 8 dezer tot eene herstemming tusschen genoemde heeren worden overgegaan.

Kerknieuws. — Vrijdag avond is door den broeder-scheidene Protestantsche Hervormde gemeenten in Vlissingen gemaakt het volgende viertal predikanten: de weleerw. heeren *Pinke*, te Beest; *van den Hout*, te Harderwijk; *Bresser*, te Sarlien, en *Cremerius*, te Veere.

— Hoewel gisteren de gedenkdag der hervorming bij de onderscheidene Protestantsche gezindheden gevierd werd, zoo was dit echter bij de Lutherse gemeente dezer stad meer feestelijk, daar die plegtigheid verhoogd werd door afwisselende gezangen, welke door een aantal jongelieden der gemeente gezongen werden. Opgekunstelde doch statige uitvoering der gezangen, als ook van een beurtgezang, werkte zoowel mede tot die plegtigheid, als het orgelspel, met begeleiding van blaas-instrumenten, welke mede door eenige andere leden der gemeente werden bespeeld.

— Gisteren avond aanvaardde ds. *K. R. Pekelharing*, voor eene zeer talrijke vergadering, zijne predikdienst in de Doopsgezinde gemeente te Middelburg en Vlissingen, met eene leerrede over 2 Cor. IV vs. 5; terwijl zijn eerw. des voormiddags, door ds. *A. M. Cramer*, bij de gemeente alhier werd ingeleid, met eene leerrede over 1 Cor. III vs. 21*b* en 22*a*.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen* 1 *november*. De koningin is van hare ligte ongesteldheid volkomen hersteld en heeft gisteren reeds in een rijtuig een togje in het park van Windsor gedaan.

— Z. K. H. prins *Albert*, vergezeld van den prins *van Wallis* en de kroonprinses, heeft gisteren de opening van de nieuwe steenkolenbeurs in deze hoofdstad met deszelfs tegenwoordigheid vereerd. Deze plegtigheid, welke bovendien door het meerendeel der vreemde gezanten bij ons gouvernement en eene talrijke massa van andere personen van verschillenden rang bijgewoond is, is gelukkig zonder eenig ongeval afgeloopen. Overigens heeft zich de receptie, welke aan voornoemde koninklijke personen bij deze opening van wege de aanschouwers ten deele gevallen is, door de meeste hartelijkheid gekenmerkt.

De lord-majoor dezer hoofdstad, sir *J. Dicks*, is gisteren, na den afloop van de plegtigheid bij de opening der nieuwe steenkolenbeurs, door H. Britsche M. tot de waardigheid van baron verheven.

— Volgens den *Standard* is het algemeen gevoelen in de city, dat het nieuwe Fransche kabinet, zoo als het is zamengesteld, waarschijnlijk van geen langen duur zal zijn en reeds voor het de teugels des bewinds in handen neemt, belangrijke wijzigingen zal ondergaan.

— *Manning* heeft dezer dagen in een gesprek met zijn raadsman, verklaard, dat zijne vrouw, na den moord van *O'Connor*, voor eene aanzienlijke som aan effecten, aan laatstgenoemde toebehoorende, had verbrand. Gisteren na den middag heeft de veroordeelde een in kortzinnige bewoordingen geschreven brief, aan zijne vrouw doen toekomen, waarin hij haar aanspoort, om hare misdaad te belijden en zich met God te verzoenen. Deze brief is nog dienzelfden avond aan haar verzonden. Aanvankelijk verkoos zij hem niet te lezen, doch liep het geschrift eindelijk vlugtig door, waarna zij te kennen gaf, dat zij haren man daarop zou antwoorden.

— Onder de reizigers, die zondag ll. aan boord van de *Canada* te Liverpool zijn aangekomen, bevond zich ook missis. *Patterson*, eerste echtgenoot van *Jerome Bonaparte*, die zich op bevel der koningin van Engeland scheidde. Missis. *Patterson* is de schoonzuster van de markiezin *van Wellesly* en van de hertogin *van Leeds*.

— De Amerikaansche dagbladen deelen een feit mede, dat gewis ongehoord is in de geschiedboeken der transatlantische scheepvaart. Vier schepen vertrokken te gelijkertijd uit de haven van Liverpool en arriveerden ook te gelijkertijd te Newyork, zonder dat zij elkander in al dien tijd eene enkele maal uit het gezigt verloren hadden.

— Indien de bevolking der Vereenigde Staten in dezelfde mate blijft toenemen, als zulks gedurende vorige jaren het geval was, dan zal het cijfer der bevolking van dit uitgestrekte grondgebied, op het einde dezer eeuw bedragen, ongeveer 101,400,000.

Duitschland. — *Weenen* 29 *october*. Men verneemt, dat vele der naar Turkije gewekene vlugtelingen voornemens zijn, pogingen aan te wenden om naar hun vaderland terug te keeren. De gewone soldaten zouden bereid zijn zich in het Oostenrijksche leger te laten indeelen; de mindere officieren zouden zich willen laten teregtstellen voor krijgsraden, en alleen de hoofd-officieren zouden in Turkije achterblijven, doch zich aldaar onder Oostenrijksch opzigt stellen.

— De keizer heeft eene militaire orde van verdienste gesticht, bijzonder voor die officieren, welke zich in de veldtogten van 1848 en 1849 bijzonder onderscheiden heb-

bet. De versierselen dezer orde bestaan in een zilveren kruis met rood geëmailleerde randen en de inscriptie „*Verdienste*;" van deze orde bestaat slechts eene klasse.

— Uit Presburg wordt van den 28 october gemeld, dat vele daar gevangen gehoudene Hongaren, tegen welke geene buitengewone bezwaren bestonden, op vrije voeten waren gesteld. Daarentegen waren bevelen van gevangenneming uitgevaardigd tegen vele leden van het vroeger parlement in Debreczin, welke zich tot nu toe op vrije voeten bevonden.

— De keizer van Rusland heeft aan verscheidene Oostenrijksche officieren ridderorden geschonken.

Berlijn 1 november. Heden ochtend vroegtijdig is H. M. de koningin naar Weenen vertrokken, van waar zij den 7 in Potsdam wordt teruggewacht. De koning vertrekt heden naar Ludwigslust, ten einde zijne verwanten te bezoeken. De prins van Pruissen blijft vooreerst aan den Rijn; doch zijne gemalin zal, uithoofde van ongesteldheid, waarschijnlijk niet derwaarts vertrekken, maar den winter afwisselend hier en te Potsdam doorbrengen.

— Men spreekt van eene Oostenrijksche nota, welke ons bewind heden zou hebben ontvangen, en waarin bedenkingen geopperd worden tegen het bijeenroepen van eenen Duitsch-Pruissischen Rijksdag, op grond, dat de beweging der democratische partij daardoor zou worden begunstigd. Men gelooft niet, dat dit stuk eenigen invloed zal hebben op de door Pruissen in deze zaak verder te nemen maatregelen.

Frankfort 2 november. Men verzekert, dat het door verscheidene Weener dagbladen medegedeelde bericht, dat het Oostenrijksche bewind naar Pesth bevel had gezonden, om verder geene executiën ten uitvoer te leggen, onjuist is geweest. De generaal *Haynau* heeft een courier naar Pesth gezonden, doch alleen met het bevel, dat *gedurende zijne afwezigheid* geene doodvonnissen mogten worden voltrokken. Niettemin schijnt het, dat deze veldheer voornemens is, meer gematigdheid te betoonen; althans aan den ter dood veroordeelden *Szasz*, een gewezen bevelhebber der nationale garde, wiens schuld voor niet geringer wordt gehouden dan die van *Batthyani*, en die werkelijk reeds ter dood was verwezen, is lijfsgenade geschonken.

Italië. — De generaal *Radetzky* heeft uit Verona, werwaarts de zetel van het bestuur van het Lombardijsch-Venetiaansch Koningrijk is overgebragt, eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij kennis geeft, dat hij door Z. M. den keizer is benoemd tot burgerlijk en militair gouverneur van Lombardije. Hij verklaart in dat stuk, dat zijne leus is: vergiffenis en het vergeten van het verledene; — dat hij alles zal aanwenden, wat kan bijdragen tot het bevorderen van het geluk van een land, hetwelk hem door zijn langdurig verblijf dierbaar is geworden; — dat hij hoopt, dat het gebeurde in de beide laatste jaren de inwoners zal hebben geleerd, dat regeringloosheid en oproer slechts tot vermindering van welvaart leiden, — en dat hij daarom ook, indien kwaadwilligen mogten beproeven de rust andermaal te verstoren, de groote magt, welke hem is verleend, zal bezigen, om met kracht voor de handhaving der orde te waken.

— Uit Rome wordt van den 23 oct. gemeld, dat de opperbevelhebber der Fransche expeditie geenszins genoegen schijnt te nemen met de benoeming van commissien uit de geestelijkheid, den burgerstand en het provinciaal bestuur, ten einde den paus te dien uitnoodigen, om naar Rome terug te keeren.

Frankrijk. — *Parijs 1 november.* De president heeft aan de ministeriele krisis op eene onverwachte wijze een eind gemaakt. Hij heeft een geheel nieuw ministerie benoemd, genomen uit de meerderheid der wetgevende vergadering, maar geheel bestaande uit mannen die tot nog toe niet op den voorgrond stonden; geen der staatsmannen die aan het hoofd eener partij staan en geacht worden den meesten invloed te hebben, is in het nieuwe kabinet.

Hetzelve bestaat nu uit den generaal *d'Hautpoul*, voor oorlog; den heer *de Rayneval*, buitenlandsche zaken; *F. Barrot*, binnenlandsche zaken; *Rouher*, justitie; *Bineau*, openbare werken; *Parieu*, openbaar onderwijs en eeredienst; *Dumas*, landbouw en koophandel; *Achille Fould*, financien; den schout-bij-nacht *Romain-Desfossés*, marine; allende de generaal *d'Hautpoul* ad-interim belast met de portefeuille van buitenlandsche zaken.

De president heeft de reden dezer verandering van ministerie, aan de wetgevende vergadering medegedeeld: het ministerie was onderling verdeeld, weifelend en besluiteloos; en vooral het volgde de inzigten niet van den president der republiek; het vergat dat ook hij verantwoordelijk was, en schikte zich naar hem hoogstens in woorden, niet in daden.

Deze stap van den president veroorzaakte te Parijs verbazing, te meer daar de minister *Dufaure* in de zitting der kamer van maandag, door de vrije wijze bij de verandering van den staat van beleg in vijf departementen verdedigde grooten bijval verworven had van de meerderheid en ook van de regterzijde, die besloten had hem te doen vallen. Doch het liet zich verklaren, dat de president, die volgens de grondwet niet [illegible] verantwoordelijkheid op [illegible] maar zelf ook verantwoordelijk is, [illegible] ministers te verwijderen die niet naar zijne inzigten handelden.

Welke de gevolgen zullen zijn van het stoute besluit van *Lodewijk Napoleon*, laat zich nog niet voorzien. De staat van zaken is bedenkelijk; hij kan ten goede maar ook ten kwade leiden. De bergpartij en de legitimisten zijn vooral verbitterd; de behoudende partij en de gematigde republikeinen laten zich nog weinig uit; de Bonapartisten alleen inzichen de kracht en zelfstandigheid van president toe: of zij er hier eene schrede in zien tot herstel van het keizerschap, is te betwijfelen.

Parijs 2 november. Men begint hier meer en meer tot bedaren te komen van de verwondering die het schielijk en onverwacht besluit van den president, tot verandering van zijn ministerie, heeft te weeg gebragt, en de zitting der nationale vergadering van gisteren heeft geen dier onstuimige tooneelen opgeleverd als vroeger, en waarvoor men op nieuw vrees voedde. De generaal *d'Hautpoul*, als oudste lid van het kabinet, heeft het manifest van het nieuwe bestuur voorgelezen, hetwelk naar alle stukken van dien aard gelijkt. Het is eene zeer verzachte uitbreiding van de boodschap van den president. Het ministerie betuigt, zoo uit deszelfs naam als uit dien van het hoofd van den staat, het verlangen om met de meerderheid innig vereenigd te blijven, en het doet vele beloften van handhaving der orde en van ontwikkeling der algemeene welvaart. Over het geheel zijn die mededeelingen niet kwaad ontvangen. De meerderheid schijnt nog al gezind om het ministerie te ondersteunen, welligt uit vrees dat de president zich anders tot de linkerzijde mogt wenden, en men begint toe te stemmen dat *Lodewijk Napoleon* door dit krachtig initiatief te nemen slechts gehoorzaamd heeft aan den toestand waarin de staatsregeling hem geplaatst heeft.

— In de stad heerscht de volkomenste rust; het feest van allerheiligen is gisteren met veel pracht gevierd, de aartsbisschop heeft in Notre-Dame de dienst in persoon verrigt. Het schoone weder heeft de wandelplaatsen druk doen bezoeken, maar nergens heeft eenige wanorde plaats gehad.

— Men spreekt over het doen vervangen van den heer *de Rayneval*, te Napels, door den heer *Antoni Bonaparte*, met den titel van buitengewoon gezant.

— De generaal *Klapka*, verdediger van Komorn, is sedert gisteren te Parijs, en is voornemens heden avond naar Hamburg te vertrekken, alwaar hij zijn verblijf denkt te vestigen.

— Men wil weten dat de zoon van den ex-koning *Jerome* zich geheel met zijn neef den president verzoend heeft

Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 5 *november.* Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Bernhard*, Beekman, van Petersburg, met lijnzaad, *Fanny*, J. Voss; *August & Eduard*, Gerloff, en *Johannes*, Niemann, alle drie van Riga, met hout; *Sir Robert Peel*, T. Ebert, van Dantzig, met muurletten; *Edmond*, A. P. Cornelissen, en *Boussole*, Ricortz, beide van Villa-Nova, met vijgen.

Voor Gent: *Sophie*, Petersen, en *Anna Luitkia*, P. E. Vos, beide van Riga, met lijnzaad en houtwaren.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Helena Carolina*, Gall, naar Newcastle; *Jean Key*, F. le Chere, en naar de Havanna, en *Clémence*, O. H. Nintemán, naar Liverpool, alle met ballast

Van Gent: *Rosina*, J. H. Ladiges, naar Hamburg, met ballast.

Landbouw.

De vierde jaargang van den Almanak voor Landbouwers en Veehouders, voor het jaar 1850, is dezer dagen door den boekhandelaar *W. Eekhoff*, weder aan zijne correspondenten verzonden, en wij bevelen dit nuttig Jaarboekje wederom in de aandacht van ieder die het met den Vaderlandschen Landbouw en Veeteelt als broonen van ons Volksbestaan, wèl meent. De tegenwoordige jaargang verschijnt met het volgende motto: *Hoe beter de Landman in zijn vak onderrigt is, hoe meer voordeel hij van zijn beroep zal trekken.* En dat onderrigt ontvangt hij ook weder door dezen nuttigen Almanak.

» Landbouw en Veeteelt (leest men in de voorrede) zijn schoone en belangrijke bedrijven; maar zij verkrijgen eene hoogere waarde, wanneer ze niet enkel volgens gewoonte en onderviuding, maar ook met kennis, verstand en studie worden beoefend. En zoo er een bedrijf is, dat voor eindeloose ontwikkeling en verbetering vatbaar is, dan is het dit. Alle krachten van geest en ligchaam houdt het bezig; in alle belangen van huisgezin en staat voorziet het. En het is daarom, dat wij gaarne met lust en ijver blijven voortgaan op het ingeslagen spoor, om die belangen zoo veel mogelijk te bevorderen."

De inhoud bestaat weder uit eene groote verscheidenheid van onderwerpen. Wij willen er slechts eenige opnoemen om er het belang van te doen kennen, bijv. de gevolgen en gevolgen van den landbouw; de gelukkige landman; huishoudkunde; de waarde van de verschillende soorten van meststoffen; geschikte wijze, om geneesmiddelen aan varkens in te geven; aanplanting van vruchtboomen; middel tegen ratten en muizen; het verbeteren van het beestenvoeder door breken of kooken; nuttig gebruik van de asch; nuttig gebruik van het roet; het Engelsche vee; het uit der zilen; het verzamelen van meststoffen uit de steden; de waarde van den grondeigendom; het nutteloose der braakgronden; middelen tegen de aardappel-ziekte; aanvoer uit ons land te Londen; goede raad, om van zijne hoenders het gansche jaar door eijeren te ontvangen; bijdrage tot de stalvoedering; gebruik eener waterplant tot meststof; gesprek over het weten en doen, of theorie en praktijk; reinheid ook noodig voor het vee enz.

De prijs van dezen Almanak is 30 cents. Van de drie vorige jaargangen zijn nog eenige exemplaren voor den halven prijs 15 cents, te bekomen. Dezelve is mede verkrijgbaar in den boekwinkel van *de Gebroeders Abrahams*, te Middelburg.

Advertentiën.

Mijne Echtgenoote, P. M. BLAAKHERT, beviel heden van eene *DOCHTER*.

MIDDELBURG J. W. R. ZIP.

den 5 November 1849.

Eenige kennisgeving.

Diegenen welke iets verschuldigd zijn of te vorderen mogten hebben aan of van den onder benefieie van Inventaris aanvaarden Boedel van wijlen den Heer JAN SCHRIER, in leven Procureur en Secretaris, gewoond hebbende en overleden te *Cortgene*, worden verzocht daarvan betaling of *franco* opgave te doen ten Kantore van den Notaris *J. W. Vader*, te Cortgene.

Boekverkooping te Middelburg.

Op Maandag den 19 November 1849 en volgende dagen, zullen de Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING veilen:

VIER BELANGRIJKE VERZAMELINGEN BOEKEN in onderscheidene Talen en Wetenschappen; vele ATLASSEN, KAARTEN, PRENTWERKEN, PLATEN, SCHILDERIJEN en LIEFHEBBERIJEN, waaronder twee Zon-Microscopen, een Telescoop, Schuinspiegel, Nivelen, Dwarsfluiten, twee Fregatschepen, Hemel- en Aardglobe, Metalen Kanonnen, IJzeren Geldkisten, Lessenaars enz. enz.

De gedrukte Catalogus is voor tien cents te bekomen.

TARWE- en GERSTE-STRO te koop, in den Polder *de Perponcher*; alwaar ook gelegenheid is om Hoornvee gedurende den Winter ter Stalling te besteden. Informatien te bekomen bij den Heer *J. C. Kakebeke*, te GOES, en bij den Opzigter in gemelden Polder.

De ondergeteekende berigt zijnen geëerden Begunstigers wegens de ontvangst van beste ANSJOVIS, dezelve zijn te bekomen in het groot en klein.

W. DE KEYZER,

Schoen- en Borstelwinkel, Giststraat.

Eene WERKMEID, goed met de Wasch kunnende omgaan, terstond benoodigd; adres bij de Uitgevers dezer Courant.

DE GEBROEDERS ABRAHAMS, te *Middelburg*, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

WOORDENBOEKJE

VAN DE MEEST IN GEBRUIK ZIJNDE BENAMINGEN IN DE

HOLLANDSCHE, ENGELSCHE en FRANSCHE TALEN,

BENEVENS EENIGE REGELEN VOOR DE UITSPRAAK DER ENGELSCHE TAAL.

(*Vierde veel vermeerderde uitgave.*)

De veelvuldige vraag naar dit werkje, ten gebruike der Landverhuizers naar de Vereenigde Staten van Amerika, als anderzins, heeft den *derden* druk in korten tijd geheel doen uitverkoopen en deze *vierde veel vermeerderde* oplage noodzakelijk gemaakt. — Prijs 40 cts.

TEN GEBRUIKE OP INDUSTRIE-SCHOLEN ENZ.

worden bij dezelve met succes gedebiteerd, de volgende bij hen gedrukte werkjes:

1. **A. GOUKA, Handleiding tot het Lijnteekenen**, bevattende het construëren van Meetkundige Werkstukken, inzonderheid ten gebruike der *Industrie-School*; tweede Druk. Prijs 35 cts.
2. ——— **Wis- en Werktuigkundig Rekenboek**, naar aanleiding van het Volks Wis- en Werktuigkundig Leer- en Leesboek des Heeren J. W. L. VAN OORDT, uitgegeven door de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, ten dienste van gevorderde Leerlingen. Prijs 75 cts.
3. ——— **Vragen en Voorstellen over de beginselen der Rekenkunst.** — Prijs 25 cts.
4. ——— **Vragen en Voorstellen over de eerste en voornaamste gronden en regelen der Algebra of Stelkunst.** — Prijs 30 cts.
5. ——— **Beginselen der Meetkunst**, met eene uitslaande Plaat. — Prijs 40 cts.

Bij J. M. E. MEIJER, te *Amsterdam*, wordt met succes gedebiteerd:

HANDLEIDING TOT BEOEFENING VAN HET NOTARIS-AMBT,

ingerigt voor Jongelieden en tevens geschikt voor Kantoorgebruik, door TH. VAN UIJE PIETERSE, Notaris te *Vlissingen*. Prijs *f* 4, 25

Na al wat er over het Notaris-Ambt reeds is uitgekomen, is dit voortreffelijk werk nog gansch niet overtollig en beantwoordt volkomen aan zijn [illegible] doel. Recenseent meende er zeer goed gebruik van te kunnen maken, bij het afnemen van Examina en kan het daarvoor, zoowel als voor Kantoor-gebruik ruimschoots aanbevelen (zie *Vaderl. Letteroefeningen* 1847, bl. 399); als met een oogopslag overziet men in dit werk, al datgeen wat op het Notariëel Kantoor bijna dagelijks te pas komt (*Regt en Wet*, deel 1, bl. 564); er wordt een goed overzigt over het geheele regt gegeven, en menige juiste aanmerking kan bij het lezen der aanteekeningen, tot nadere overdenking opscherpen, (*Gids* 1847, bl. 156).

Voortdurend worden in alle Boekwinkels bestellingen aangenomen op de VIJF EERSTE JAARGANGEN van

de Huisvriend;

gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land.

Verzameld door J. J. A. GOEVERNEUR, gebonden in nette Cartonnien Banden, tegen den prijs van f 7.

De *Gids* dezes jaars (Junij-nommer) geeft van dit Werk op nieuw eene hoogst gunstige beoordeeling:

„ De speculatie-geest van onzen tijd kondigt menigmalen, met kwakzalvers breedsprakigheid en brallenden ophef, de geboorte aan van allerlei onnuts. Het is niet te ontkennen, dat hij de menigte dikwerf blinddoekt, en maar al te vaak zijn ziekelijke waar weet aan den man te brengen. Ieder, die overtuigd is van het nadeel dezer industrie, ieder, die medewerken wil om haar te verdelgen, heeft niets beters te doen dan de pogingen te ondersteunen van degelijkheid, eenvoud en waarheid. Misschien zijt ge het met mij eens, dat er ten onzent te veel Week- en Maandschriften bestaan, die beloven dat ze goede, gemengde lectuur zullen leveren voor burgers van stad en land; misschien geeft ge me ook toe, dat verre weg het grooter deel, op iedere bladzijde, bewijst, hoe slecht ze de gegeven belofte nakomen en zijt dus met mij van gevoelen, dat die enkele, die hun woord gestand doen, dubbel regt hebben op uwe ondersteuning. Als men daartoe de handen in een sloeg, zouden we niet overstroomd worden met zooveel onrijps en bedorvens, als er thans te voorschijn komt van onder de zeuhtende drukpers. Onttrek daarom uwe ondersteuning aan eenige bladen, die we niet noemen willen, en voorzie u (als ge 't niet reeds gedaan hebt) van de Huisvriend. Die zal u zijn wat hij u toezegt; een vriend, in wiens gezelschap huizen gij menig genoegelijk uurtje slijten kunt, die den tact heeft om met u om te gaan, zoo als ge dat zelf zult verlangen; wiens geestige schertsen u menigmaal een lach om de lippen plooijen zal, wiens vriendelijke ernst u gouden lessen van levenswijsheid zal te genieten geven; die u bekend zal maken met allerlei merkwaardigheden uit het gebied van natuur-, land- en volkenkennis; uit den toestand van ons maatschappelijk en burgerlijk leven en u vaak verrast met een kuntig verhaal of bevallige poëzij!"

Wie van deze aanbieding alsnog mogt willen profiteren, en voor den loopenden Jaargang inteekenen, tegen *f* 3,00, kan tot het einde dezes jaars, indien de voorraad zoo lang strekt, den *zesden* Jaargang bekomen tegen *f* 2,00.

Groningen, October 1849.

C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.